

Regelink
Ecologie & Landschap

Vleermuis- en visonderzoek

Holenweg Hoorn

In het kader van de Flora- en faunawet

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	A. Hoffmann
In opdracht van	Terra Marique
Naam opdrachtgever	D Noë
Rapportnummer	RA16278-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	17 november 2016
Aantal pagina's	24
Collegiale toets	J.W.C. Melis
Wijze van citeren	Hoffmann, A., 2016. Vleermuis- en visonderzoek Holenweg Hoorn. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA16278-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Werkwijze en inspanning	6
2.1 Vleermuizen	6
2.2 Vissen	6
2.3 Volledigheid inventarisatie	7
3. Omschrijving plangebied	8
3.1 Aanwezige ecotopen	8
4. Resultaten	9
4.1 Vleermuizen	9
4.2 vissen	10
5. Ingreep	11
6. Toetsing aan de Flora- en faunawet	12
6.1 Effecten	12
6.2 Toetsing Flora- en faunawet	12
7. Conclusies en aanbevelingen	13
7.1 Conclusies	13
7.2 Vervolgstappen	13
8. Bronnen	14
8.1 Literatuur	14
8.2 Websites	15
Bijlage 1. Waarnemingskaarten	17
Bijlage 2. Flora- en faunawet	22
A. Verbodsbepalingen	22
B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)	23
C. Gedragscodes	24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Terra Marique bereidt een bestemmingsplanwijziging voor de sloop en herbouw van een pand Holenweg Hoorn voor. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna.

Uit een ecologische potentie-inschatting van bureau Regelink Ecologie & Landschap (juni, 2016) blijkt dat in het plangebied mogelijk beschermde soorten vleermuizen en vissen voorkomen. Daarom heeft Regelink Ecologie & Landschap in opdracht van Terra Marique in het plangebied een onderzoek naar vleermuizen en vissen uitgevoerd.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke soorten vleermuizen komen voor in het plangebied?
- welke beschermde soorten vis komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten vleermuizen en vissen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden werkwijze en inspanning beschreven, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het vleermuisonderzoek gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 5 omschreven. Vervolgens zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige beschermde soorten en getoetst aan de Flora- en faunawet (hoofdstuk 6). In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen (hoofdstuk 8).

Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities zoals aanwezig op de website van Regelink Ecologie & Landschap¹.

¹ <http://www.regelink.net/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/Vleermuis- en visonderzoek | Holenweg Hoorn | RA16278-01>

2. Werkwijze en inspanning

2.1 Vleermuizen

Op 1, 2, 13 juli, 20 augustus en 9 september 2016 werd het plangebied Holenweg Hoorn geïnventariseerd op vleermuizen. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen (Tabel 1).

Tabel 1. Datum en tijdstip van en weersomstandigheden tijdens de inventarisaties.

Datum	Tijdstip	Naam medewerker	Weersomstandigheden
1 juli 2016	Avond	B. van der Wijden	15 °C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft
2 juli 2016	Ochtend	B. van der Wijden	13 °C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft
13 juli 2016	Avond	B. van der Wijden	15 °C, onbewolkt, droog, 0 Bft
20 augustus 2016	Nacht	B. van der Wijden	17 °C, licht bewolkt, droog, 3 Bft
9 september 2016	Nacht	B. van der Wijden	18 °C, onbewolkt, droog, 1 Bft

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Petterson D240x) werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer de soort op grond van frequentie, klank en ritme niet met zekerheid kon worden bepaald, werd een opname gemaakt met een extern opnameapparaat (type: Roland Edirol R09H). Met behulp van het computerprogramma Batsound werden de opnamen nader geanalyseerd. Hierbij werden de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast. Voor sociale geluiden van vleermuizen werd gebruik gemaakt van Middleton, 2014 en Pfalzer, 2002. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

Gedurende het voorjaar (tussen mei en augustus) werden de bezoeken direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst uitgevoerd. Gedurende de nazomer (augustus tot oktober) werden de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode werd minimaal twee uur geïnventariseerd.

2.2 Vissen

Op 7 oktober 2016 zijn de watergangen in het plangebied bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissen. Hierbij is gebruik gemaakt van een steeknet, zoals wordt aanbevolen en op de markt gebracht door RAVON (Spikmans & De Jong, 2008). De gevolgde methode is conform de door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) uitgebrachte soortenstandaarden voor de kleine modderkruiper en bittervoorn (RVO, 2104a, b)

Tabel 2. Datum en tijdstip van en weersomstandigheden tijdens de inventarisaties.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Naam medewerker	Weersomstandigheden
7 oktober 2016	Ochtend	Visonderzoek	A. Hoffmann	11 °C, zwaar bewolkt, droog, 3 Bft

2.3 Volledigheid inventarisatie

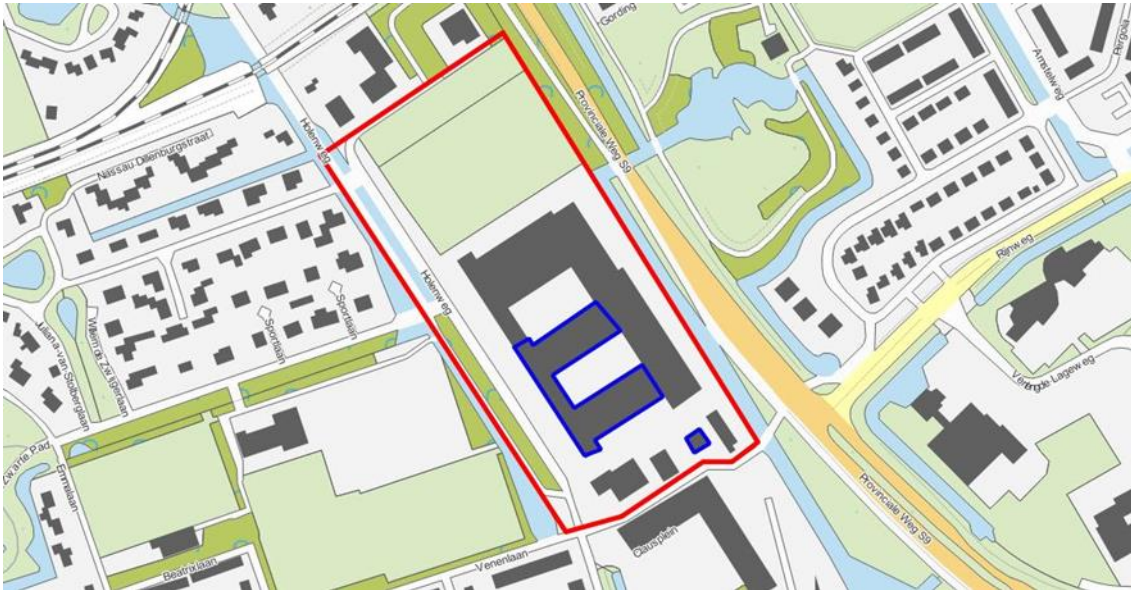
De inventarisatie van vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2013 zoals vastgesteld door Gegevensautoriteit Natuur. Voor het onderzoek naar vissen is de methodiek zoals weergegeven in de soortenstandaarden voor kleine modderkruiper en bittervoorn toegepast.

De inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet waargenomen werden op een ander tijdstip ook wel aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Flora- en faunawet een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 2 (Zorgplicht) van de Flora- en faunawet. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3. Omschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Holenweg Hoorn, in de provincie Noord-Holland. In figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt aan de noord-, zuid-, en westzijde begrensd door de Holenweg, aan de noordzijde van het plangebied ligt een extensief beheerd grasland, en aan de oostzijde door de Provinciale weg.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De blauwomlijnde gebouwen worden niet gesloopt, maar hier wordt de buitenste schil vervangen © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2016.

3.1 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- droog, extensief beheerd grasland,
- enkele gebouwen zonder dakpannen, met houten betimmering en spouwmuur,
- smalle, ondiepe sloot (< 2 meter breed, < 1 meter diep), voedselrijk water met algengroei en flab,
- sierbeplanting, opgaande begroeiing, bestaande uit onder andere hulst (*Ilex aquifolium*), zuurbes (*Berberis thunbergii*) en taxus (*Taxus baccata*).

4. Resultaten

4.1 Vleermuizen

Gedurende het onderzoek werden binnen het plangebied drie soorten vleermuizen aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*),
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*),
- Laatvlieger (*Eptesius serotinus*).

Hieronder worden per soort de waarnemingen en functies weergegeven. Waarnemingskaarten zijn opgenomen in Bijlage 1 .

4.1.1 Per soort

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de inventarisaties werden verspreid over het plangebied gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. De meeste waarnemingen werden gedaan rondom het gebouw en op de binnenplaatsen. Tijdens het kraamseizoen zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Tijdens het paarseizoen werd een roepend mannetjes gehoord nabij het gebouw HOC met huisnummer 4C. Er werd niet met zekerheid vastgesteld dat er een paarverblijf in dit gebouw aanwezig is, maar uit voorzorg wordt er vanuit gegaan dat dit wel het geval is. Er werden geen grote aantallen zwermende dieren gezien, waardoor massawinterverblijven uitgesloten zijn. Er werd geen vliegroute vastgesteld.

Ruige dwergvleermuis

Tijdens de inventarisatie werden gedurende het kraamseizoen verspreid over het plangebied uitsluitend enkele foeragerende dieren waargenomen. Verblijfplaatsen of vliegroutes waren niet aanwezig. Gedurende het kraamseizoen waren de aantallen ruige dwergvleermuizen hoger. De meeste waarnemingen werden gedaan rondom het hoofdgebouw. Bij de oostelijke gevel werd zowel aan de buitenzijde als aan de zijde van de binnenplaats een roepend mannetje gehoord. Het is niet met 100% zekerheid vastgesteld of het om 1 of 2 mannetjes gaat. Uit voorzorg wordt ervan uitgegaan dat er twee paarverblijfplaatsen in het gebouw aanwezig zijn.

Laatvlieger

Gedurende de hele onderzoeksperiode werden laatvliegers vastgesteld. Er werden uitsluitend foeragerende dieren gehoord. Verblijfplaatsen of vliegroutes zijn niet aanwezig in het plangebied.

4.1.2 Per functie

Foerageergebied

Het plangebied was foerageergebied voor drie soorten vleermuizen: gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Op grond van het beperkte aantal foeragerende dieren en de in ruime mate aanwezige alternatieve foerageermogelijkheden in de directe omgeving kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.

Vliegroutes

De aanwezige lijnvormige elementen werden niet als vliegroute gebruikt. Essentiële vliegroutes zijn dan ook niet aanwezig in het plangebied.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

In de zomermaanden werden geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Tijdens de paarperiode (augustus – september) werd een roepend mannetje van de gewone dwerg vleermuis waargenomen. Gewone dwergvleermuizen vliegen al roepend rond om vrouwtjes naar hun paarverblijfplaats te lokken (Sachteleben & Von Helversen, 2006). Doordat zij hierbij door hun hele territorium vliegen is het doorgaans lastig om de exacte paarverblijfplaats te lokaliseren. Het is aannemelijk dat er een paarverblijfplaats aanwezig is in het HOC-gebouw met huisnummer 4C.

Tevens werden twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Deze bevinden zich aan beide zijden van de oostelijke gevel van het hoofdgebouw.

Er is geen (massa)winterverblijf in het plangebied aanwezig.

4.2 Vissen

Gedurende het onderzoek werden geen beschermde vissen aangetroffen. Er werd uitsluitend tiendoornige stekelbaars (*Pungitius pungitius*) gevangen.

5. Ingreep

Terra Marique bereidt voor het plangebied aan de Holenweg te Hoorn een bestemmingsplanwijziging voor de sloop en herbouw van een pand voor. Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- sloop van de bestaande gebouwen;
- dempen van de watergangen;
- bouwrijp maken van de grond;
- nieuwbouw.

6. Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Effecten

In het plangebied zijn meerdere paarverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuizen aanwezig. Bij sloop van de bestaande bebouwing verdwijnen deze verblijfplaatsen.

Er werden geen zomer- en/of kraamverblijfplaatsen waargenomen. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van een winterverblijfplaats voor grotere aantallen dieren.

Gedurende het onderzoek werden geen vliegroutes waargenomen. Essentiële vliegroutes zijn vermoedelijk niet aanwezig in het plangebied.

Indien de nieuwbouw geschikt gemaakt wordt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen ontstaat een nieuwe situatie die voor de aanwezige vleermuizen potentieel dezelfde waarde heeft als de huidige situatie.

6.2 Toetsing Flora- en faunawet

De voorgenomen ingreep heeft een negatief effect op de lokaal aanwezige populatie. Omdat het om een gering aantal dieren gaat heeft de ingreep geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Toch is het niet toegestaan de ingreep zonder aanvullende mitigerende maatregelen uit te voeren. Artikel 11 van de Flora- en faunawet verbiedt namelijk onder andere het vernietigen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden verkregen. Bij de aanvraag van de ontheffing dient een mitigatieplan overlegd te worden, waarin onderbouwd wordt dat de functionaliteit van het plangebied in stand blijft.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

- Er komen geen beschermde vissoorten voor in het plangebied.
- Het plangebied fungeert als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het foerageergebied is niet essentieel op grond van de beschikbaarheid van voldoende foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied.
- Gedurende het onderzoek werden geen vliegroutes waargenomen. Het is waarschijnlijk dat in het plangebied geen essentiële vliegroutes aanwezig zijn.
- Er zijn geen zomer- en/of kraamverblijfplaatsen waargenomen.
- In het plangebied zijn diverse paarverblijfplaatsen aanwezig. Er zijn twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en een van de gewone dwergvleermuis vastgesteld.
- Er zijn geen aanwijzingen voor winterverblijfplaats voor grotere aantallen dieren.
- Er is een negatief effect op verblijfsplaatsen als gevolg van de voorgenomen sloop.
- Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt de Flora- en faunawet overtreden en is een ontheffing van de wet nodig.

7.2 Vervolgstappen

- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient een mitigatieplan opgesteld te worden waarmee overtreding van de flora- en faunawet zoveel mogelijk voorkomen kan worden.
- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing van de flora- en faunawet nodig.
- Op 1 januari 2017 treedt de Wet Natuurbescherming in werking. De huidige Flora- en faunawet is in deze nieuwe wet overgenomen. Het beschermingsregime voor de onderhavige soorten is in de nieuwe wet niet veranderd, waardoor de bevindingen uit dit rapport ook gelden onder de Wet Natuurbescherming.

8. Bronnen

8.1 Literatuur

- Barataud, M., 2015. Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour. Biotope, Mèze. Muséum national d'Histoire naturelle, Paris [Inventaires et biodiversité series].
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Gegevensautoriteit Natuur, 2013. Vleermuisprotocol. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>]. (17-11-2016)].
- Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.
- Hoffmann, 2016. Ecologische quickscan Holenweg Hoorn. In het kader van natuurwetgeving. Rapport RA16027-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.
- Middleton, N., A. Froud & K. French. (2014) Social Calls of the Bats of Britain and Ireland. Pelagic Publishing, Exeter.
- Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html>]. (17-11-2016)].
- Pfalzer, G., 2002. Inter- und intraspezifische Variabilität der Sozialsaute. Fachbereich Biologie der heimischer Fledermausarten. Universität Kaiserslautern.
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica 8(2): 391-401.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. Soortenstandaard Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. Soortenstandaard Bittervoorn *Rhodeus seriseus*.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014c. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014d. Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*.
- Spikmans, F. & T. de Jong, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen. Stichting RAVON, Nijmegen

8.2 Websites

www.batecho.eu

www.telmee.nl

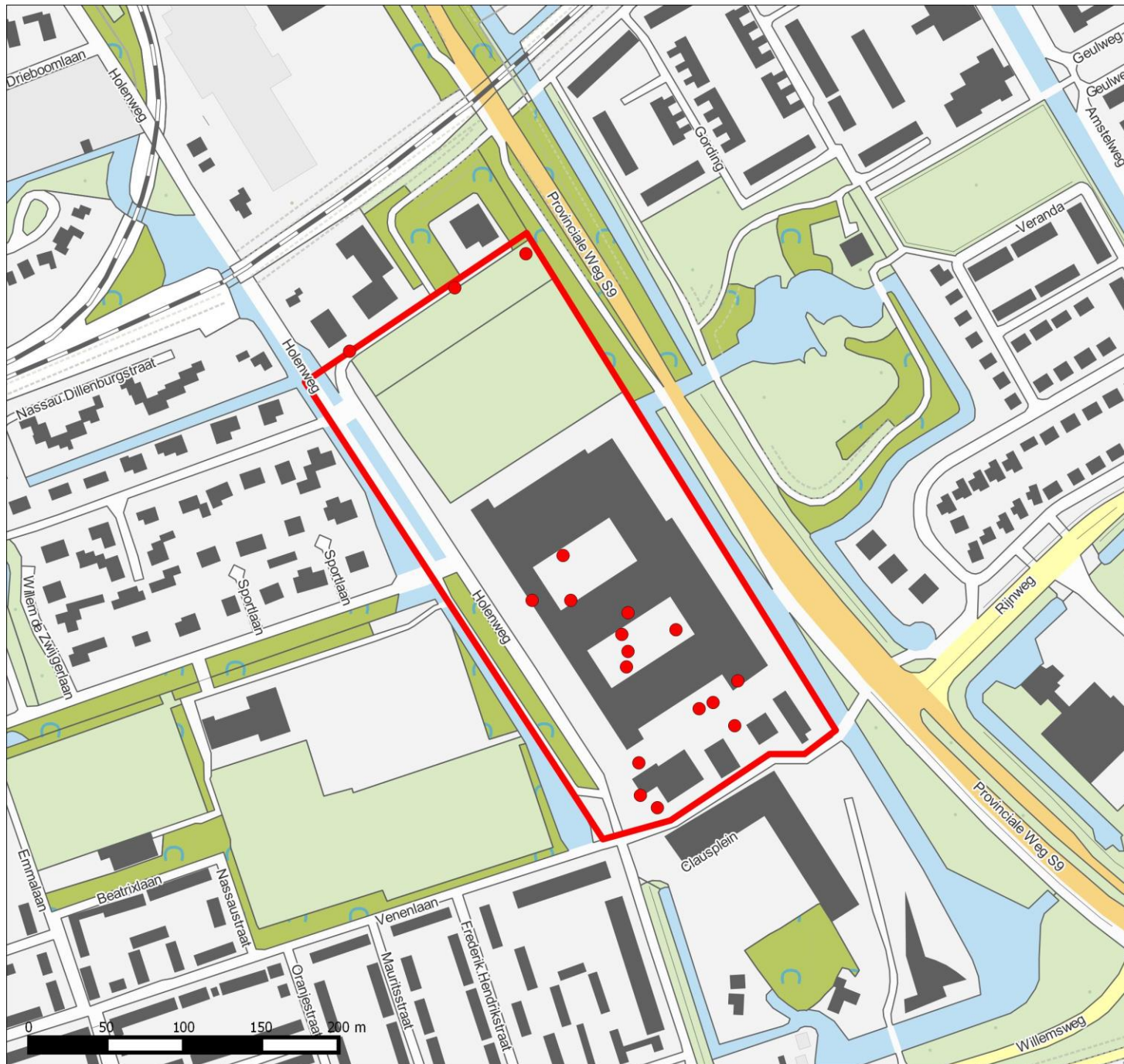
www.vleermuis.net

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Waarnemingskaarten

Legenda

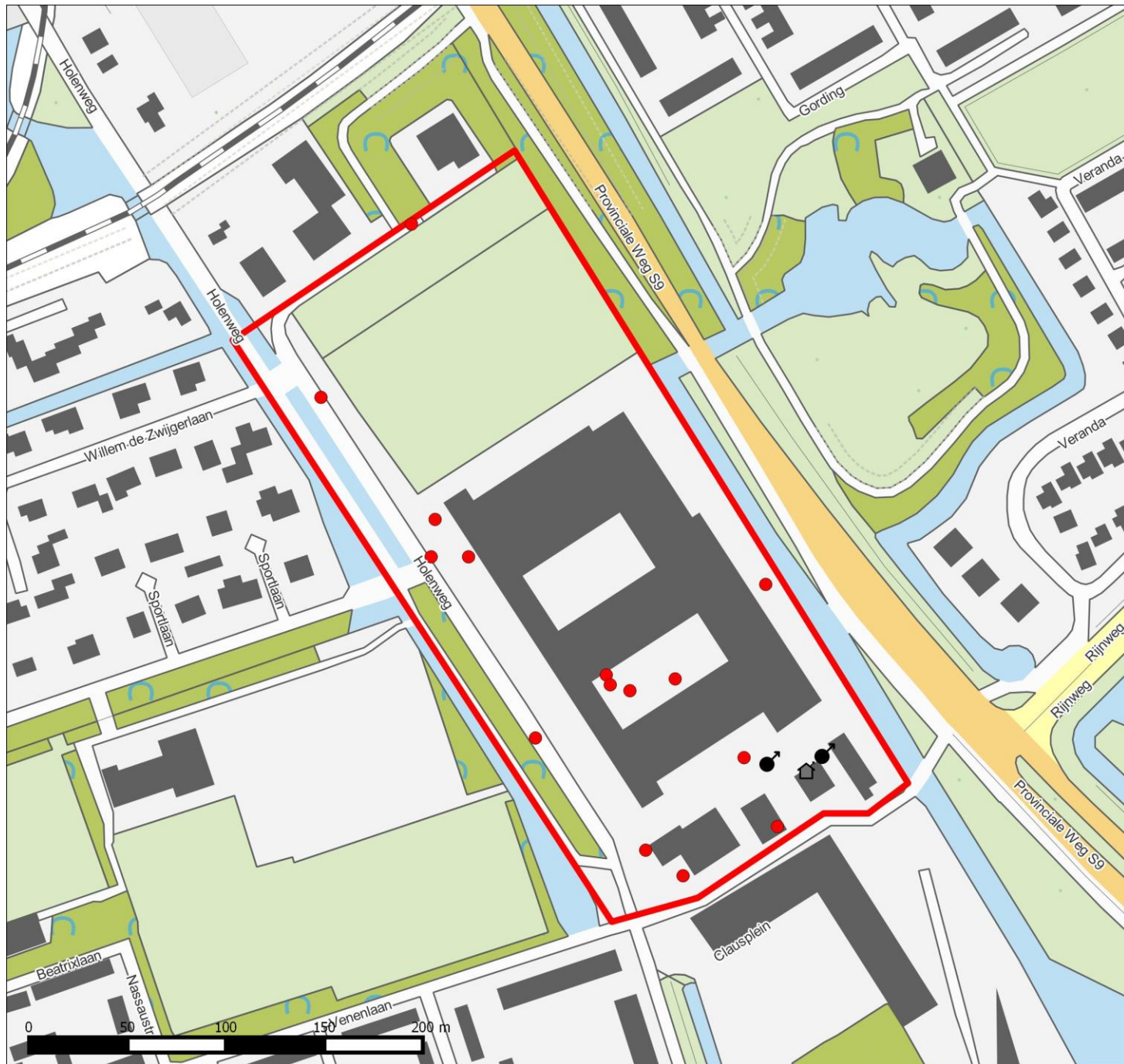
gewone dwergvleermuis
kraamperiode

● foeragerend

Regelink
Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers,
Apeldoorn, 2016

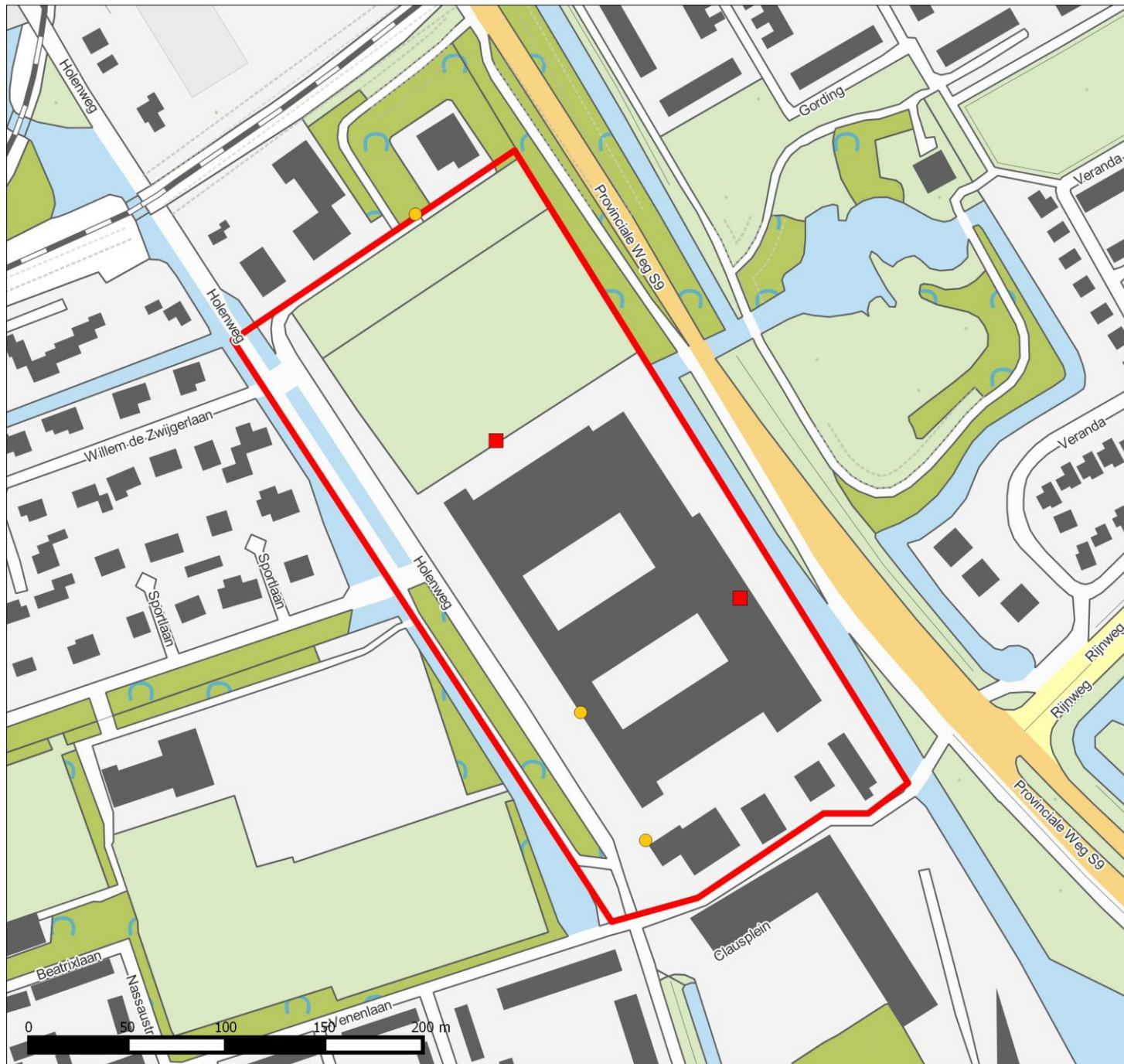
Legenda

gewone dwergvleermuis paarperiode

- foeragerend
- 🏠 paarverblijfplaats
- ♂ roepend

Regelink
Ecologie & Landschap

Legenda

overige soorten kraamperiode

laatvlieger

■ foeragerend

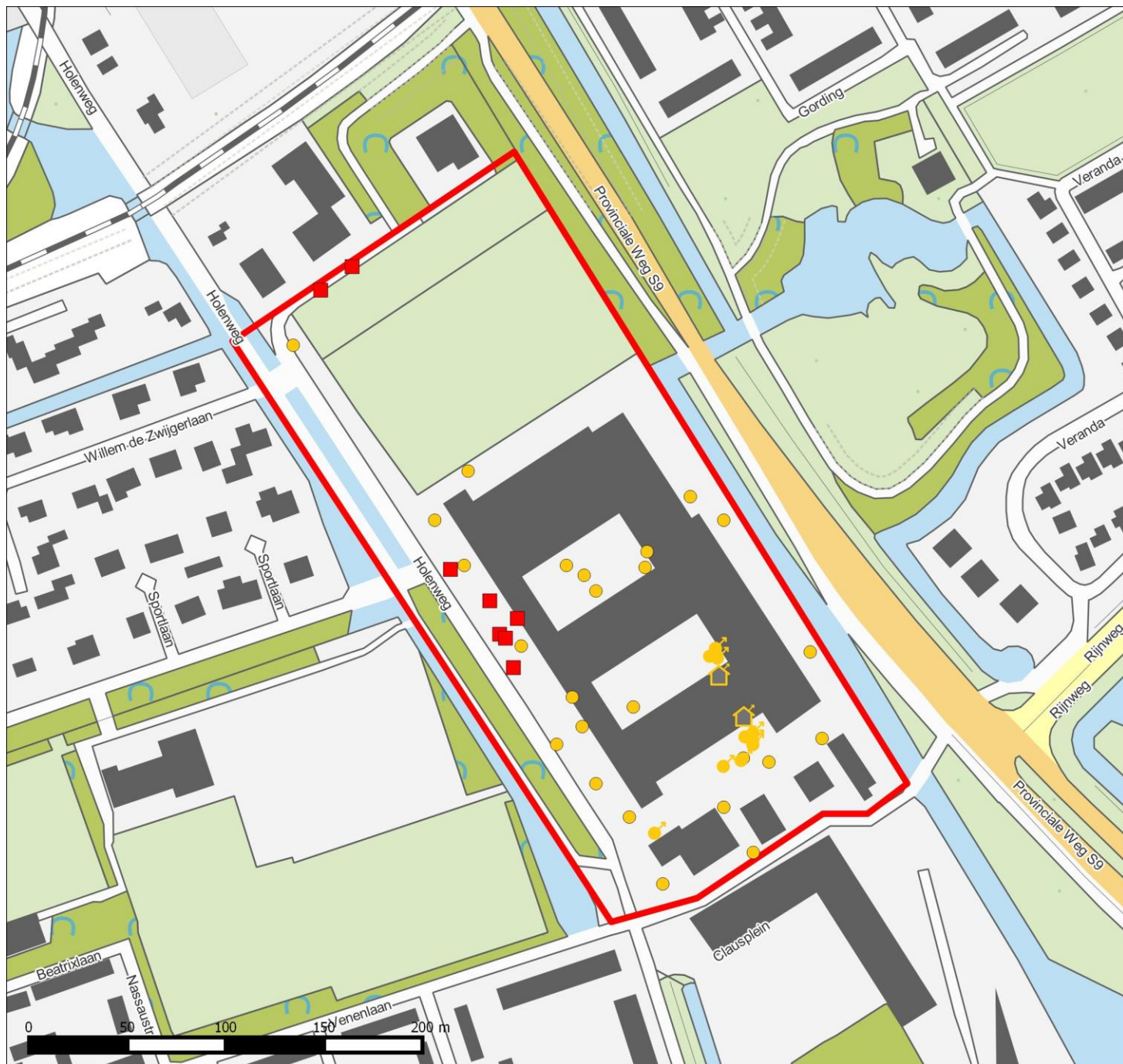
ruige dwergvleermuis

● foeragerend

Regelink
Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers,
Apeldoorn, 2016

Legenda

overige soorten paarperiode

laatvlieger

■ foeragerend

ruige dwergvleermuis

● foeragerend

🏠 paarverblijfplaats

● roepend

Regelink
Ecologie & Landschap

Bijlage 2. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

A. Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichtig. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

C. Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

<http://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/stap-5-gedragscode-gebruiken/overzicht-van-de-gedragscodes>